

Sygn. akt IV CSK 74/18

POSTANOWIENIE

Dnia 27 czerwca 2018 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Roman Trzaskowski

w sprawie z wniosku B.Ś. i K.Ś.
przy uczestnictwie M.M., A.Ś. i [...] Bank Spółki Akcyjnej z siedzibą w W.
o zatwierdzenie uchylenia się od skutków prawnych niezłożenia w terminie
oświadczenia o odrzuceniu spadku po J.M.,
na posiedzeniu niejawnym w Izbie Cywilnej
w dniu 27 czerwca 2018 r.,
na skutek skargi kasacyjnej wnioskodawców
od postanowienia Sądu Okręgowego w B.
z dnia 4 kwietnia 2017 r., sygn. akt II Ca [...] /17,

odmawia przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania.

UZASADNIENIE

Postanowieniem z dnia 21 sierpnia 2015 r. Sąd Rejonowy oddalił wniosek małżonków K.Ś. i B.Ś. o zatwierdzenie uchylenia się od skutków prawnych oświadczenia woli złożonego przed Sądem Rejonowym w sprawie prowadzonej pod sygnaturą II Ns [...] /13 o przyjęciu spadku wprost na podstawie testamentu po zmarłym w dniu 9 lutego 2013 r. w B., J.M.

Postanowieniem z dnia 4 kwietnia 2017 r. Sąd Okręgowy w B. oddalił apelację wnioskodawców.

W skardze kasacyjnej wnioskodawcy jako uzasadnienie wniosku o przyjęcie skargi do rozpoznania wskazali na przesłankę przedsądu przewidzianą w art. 398⁹ § 1 pkt 4 k.p.c.

W ocenie wnioskodawców skarga jest oczywiście uzasadniona, co wynika z treści zarzutów zawartych w podstawach skargi kasacyjnej oraz z ich uzasadnienia.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Skarżący nie wykazali, że skarga kasacyjna jest oczywiście uzasadniona w rozumieniu art. 398⁹ § 1 pkt. 4 k.p.c., a więc, że zachodzi niewątpliwa, widoczna na pierwszy rzut oka, tj. bez konieczności głębszej analizy, sprzeczność orzeczenia z przepisami prawa nie podlegającymi różnej wykładni (zob. np. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 24 sierpnia 2016 r., II CSK 94/16, nie publ.) oraz że w wyniku takiego naruszenia prawa zapadło w drugiej instancji orzeczenie oczywiście wadliwe (zob. np. postanowienia Sądu Najwyższego: z dnia 13 kwietnia 2016 r., V CSK 622/15, nie publ.; z dnia 2 czerwca 2016 r., III CSK 113/16, nie publ.; z dnia 27 października 2016 r., III CSK 217/16, nie publ.).

Zgodnie z utrwalonym orzecznictwem poprzestanie w uzasadnieniu wniosku o przyjęcie skargi do rozpoznania na uzasadnieniu podstaw kasacyjnych jest niewystarczające, bo chociaż uzasadnienie przesłanek tzw. „predsądu” (art. 398⁹ § 1 pkt 1-4 k.p.c.) i uzasadnienie podstaw kasacyjnych (art. 398³ § 1 pkt 1-2 k.p.c.) może być podobne, to Sąd Najwyższy bada je na różnych etapach

postępowania kasacyjnego (zob. np. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 4 marca 2009 r., II UK 363/08, nie publ.; postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 9 marca 2012 r., I UK 388/11, nie publ.). Spełnienie wymagania z art. 398⁴ § 2 k.p.c. powinno zatem przybrać formę wyodrębnionego wyводу prawnego, w którym skarżący wskaże, jakie okoliczności pozwalają na uwzględnienie wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania. Tych merytorycznych wymagań wniosek skarżących nie wypełnił, a w konsekwencji przesłanka oczywistej zasadności skargi nie została wykazana.

Niezależnie od tego warto zwrócić uwagę, że sformułowane w skardze zarzuty kasacyjne w żadnej mierze nie mogą być uznane za oczywiście uzasadnione. Zgodnie z utrwalonym orzecznictwem Sądu Najwyższego zarzut dotyczący naruszenia art. 233 k.p.c. w ogóle nie może być skuteczną podstawą skargi kasacyjnej ze względu na przepis art. 398³ § 3 k.p.c. (por. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 23 listopada 2005 r., III CSK 13/05, OSNC 2006, nr 4, poz. 76 oraz wyroki Sądu Najwyższego z dnia 26 kwietnia 2006 r., V CSK 11/06, nie publ., z dnia 8 maja 2008 r., V CSK 579/07, nie publ.; z dnia 16 listopada 2012 r., III CSK 73/12, niepubl., z dnia 14 lutego 2013 r., II CSK 292/12, niepubl., z dnia 23 czerwca 2016 r., V CSK 536/15, niepubl.; z dnia 13 kwietnia 2017 r., I CSK 93/17, niepubl., wyrok SN z dnia 13 kwietnia 2017 r., I CSK 93/17, niepubl.). O oczywistej zasadności nie można mówić również w odniesieniu do zarzutów naruszenia prawa materialnego (art. 84 i 88 § 2 oraz art. 1019 § 1-3 k.c.), które zmierzają do zakwestionowania oceny, że roczny termin do złożenia oświadczenia o uchyleniu się od skutków oświadczenia woli z powodu błędu powinien być liczony od dnia 2 stycznia 2014 r. oraz że spadkobiercy nie dołożyli należytej staranności przy ustaleniu stanu majątku spadkowego. Należy zwrócić uwagę, że kluczowe znaczenie dla rozstrzygnięcia Sądu Okręgowego miało ustalenie, iż w dniu 29 października 2013 r. wnioskodawcy uzyskali odpis zwykły księgi wieczystej lokalu wchodzącego w skład spadku, z którego wynikało, że nieruchomość jest obciążona hipotekami umowną oraz kaucyjną o oznaczonych wysokościach. Na tej podstawie Sąd Okręgowy uznał, że data początkowa biegu rocznego terminu zawitego do uchylenia się od skutków błędu mogła być ustalona już na dzień 29 października 2013 r. „gdy wnioskodawcy mieli wiedzę o obciążeniu

hipotecznym nieruchomości lokalowej i wszczęciu do niej egzekucji” oraz stwierdził, iż wnioskodawcy nie dołożyli należytej staranności przy ustaleniu rzeczywistego stanu majątku spadkowego. Stanowiska takiego nie można uznać za oczywiście nieprawidłowe (por. wyroki Sądu Najwyższego z dnia 13 grudnia 2012 r., IV CSK 204/12, nie publ. oraz postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 29 listopada 2012 r., II CSK 171/12, nie publ.).

Z powyższych względów na podstawie art. 398⁹ § 2 k.p.c. Sąd Najwyższy orzekł, jak w sentencji.

jw

ał